

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

1000 София, бул. "Княз Дондуков" № 52 Телефон: 0700 18 700 Факс: (02) 9859 3099

Изх. № 20.01.14/2201.2018

ДО
ТЕРИТОРИАЛНА ДИРЕКЦИЯ НА
НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА
ПРИХОДИТЕ

.....
ДО
ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И ДАНЪЧНО-
ОСИГУРИТЕЛНА ПРАКТИКА”

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО: **Определяне на приложимото осигурително законодателство по Спогодбата за социална сигурност между Република България и Тунизийската република**

Настоящото становище се издава на основание чл. 10, ал. 1, т. 10 от **Закона за Националната агенция за приходите**.

На 1 октомври 2015 г. в Тунис беше подписана **Спогодба за социална сигурност между Република България и Тунизийската република (Спогодбата)**, ратифицирана със закон, приет от 43-то Народно събрание на 8 април 2016 г. – ДВ, бр. 32 от 2016 г. (Обн. ДВ, бр. 29 от 2017 г.). **Спогодбата е в сила от 1 май 2017 г.**

Национална агенция за приходите е компетентна да определя приложимото осигурително законодателство по Спогодбата и да издава съответното удостоверение.

Процедурните правила за прилагане на Спогодбата са въведени с административно споразумение между двете Договарящи страни - **Административно споразумение за прилагането на Спогодбата за социална сигурност между Република България и Тунизийската република (Споразумението)**.

1. Териториален обхват

Спогодбата се прилага на територията на Република България и Тунизийската република.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

2. Материален обхват

Спогодбата се отнася към законодателството, което е посочено в чл. 2 от нея.

По отношение на Република България Спогодбата се прилага за следното законодателство:

Законодателство относно държавното обществено осигуряване:

- пенсии за осигурителен стаж и възраст и пенсии за инвалидност поради общо заболяване;
- наследствени пенсии от всеки от горепосочените видове.

По отношение на Тунизийската република Спогодбата се прилага за следното законодателство: Осигурителното законодателство във връзка с публичния и частния сектор по отношение на инвалидните пенсии, пенсии за старост и наследствени пенсии.

Спогодбата ще се прилага също така за всяко бъдещо законодателство, с което се изменя, допълва, консолидира или заменя законодателството, посочено в ал. 1 на чл. 2 от същата.

Спогодбата не се прилага за закони или подзаконови актове, които разширяват обхвата на съществуващо законодателство на една Договаряща страна към нови категории бенефициенти, ако компетентният орган на тази Договаряща страна уведоми компетентния орган на другата Договаряща страна в писмена форма в срок от шест месеца от датата на публикуване на такива закони или подзаконови актове, че такова разширяване на обхвата на Спогодбата не се предвижда (чл. 2, ал. 3 от Спогодбата).

3. Персонален обхват

Съгласно чл. 3 от Спогодбата, тя се прилага за:

- осигурени лица, които са или са били подчинени на законодателството на едната или на двете Договарящи страни;
- бежанци или лица без гражданство на територията на една от Договарящите страни;
- други лица, чиито права произтичат от правата на лица, изброени по-горе.

4. Еднакво третиране

Освен ако не е предвидено друго в Спогодбата, граждани на която и да е Договаряща страна, които пребивават или имат престой на територията на която и да е Договаряща страна, при прилагане на законодателството на Договарящата страна трябва да получават еднакво третиране с това на гражданите на тази Договаряща страна (чл. 4 от Спогодбата).

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

5. Определяне на приложимото осигурително законодателство

Приложимото законодателство се определя според разпоредбите на Част II от Спогодбата (чл. 6 - чл. 10), при условие че е налице трансгранична ситуация (движение по повод трудова активност между Договарящите страни, извършвано от лица, попадащи в персоналният обхват на Спогодбата).

Вследствие от определяне на приложимото законодателство се определя Договарящата страна, в която се дължат задължителните осигурителни вноски съобразно рисковете, попадащи в материалния обхват на Спогодбата.

Чл. 6 от Спогодбата регламентира общите разпоредби, съгласно които:

- наето лице, което полага труд на територията на едната Договаряща страна, е подчинено на законодателството на тази Договаряща страна по отношение на този труд;
- самостоятелно заето лице, което пребивава на територията на едната Договаряща страна и което работи на територията на другата Договаряща страна или на територията на двете Договарящи страни, по отношение на тази работа е подчинено само на законодателството на първата Договаряща страна;
- лице, което е наето на територията на двете Договарящи страни или е самостоятелно заето на територията на едната Договаряща страна и наето на територията на другата Договаряща страна, е подчинено само на законодателството на Договарящата страна, на чиято територия пребивава;
- държавните служители или лицата, третираны като такива съгласно законодателството на едната Договаряща страна, които са изпратени да работят на територията на другата Договаряща страна, са подчинени единствено на законодателството на първата Договаряща страна.

В чл. 7 от Спогодбата са разписани специални разпоредби, касаещи изпращане на наети лица.

Съгласно тази разпоредба в случаите, когато едно лице, наето от работодател със седалище на територията на една от Договарящите страни, е изпратено от този работодател да работи от негово име на територията на другата Договаряща страна, единствено законодателството на първата Договаряща страна продължава да се прилага за периода на тази заетост, но за не повече от 24 календарни месеца, все едно че наетото лице продължава да работи на територията на първата Договаряща страна.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ**ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ**

Този член се прилага и за наето лице, изпратено от своя работодател на територията на една от Договарящите страни във филиала или дъщерната фирма на работодателя на територията на другата Договаряща страна.

По отношение на лицата, работещи на борда на плавателен съд, плаващ под флага на една от Договарящите страни, се прилага законодателството на тази страна (чл. 8, ал. 1 от Спогодбата).

Съгласно чл. 8, ал. 2 от Спогодбата ако предприятие за въздушен, сухопътен или воден транспорт със седалище на територията на едната Договаряща страна изпрати работник на същото предприятие на територията на другата Договаряща страна, законодателството на първата Договаряща страна се прилага спрямо този работник, все едно че той се намира на територията на първата Страна.

В чл. 9 от Спогодбата са регламентирани правилата за определяне на приложимото законодателство по отношение на лицата, работещи в дипломатически мисии и консулства.

Съгласно чл. 9, ал. 1 по отношение на членовете на дипломатически представителства и консулства, членовете на техните семейства, както и частните домашни работници на членовете на такива представителства и консулства, изпратени на територията на другата Договаряща страна, се прилага законодателството на изпращащата страна.

По отношение на посочените по-горе работници, които не са били изпратени, се прилага законодателството на Договарящата страна, на чиято територия се намира дипломатическото представителство или консулството (чл. 9, ал. 2 от Спогодбата).

Разпоредбата на чл. 9, ал. 3 от Спогодбата дава възможност на частните домашни работници при членове на дипломатически представителства и консулства, които не са били изпратени и които са граждани на Договарящата страна, на която принадлежи дипломатическото представителство или консулството, в срок от 6 месеца от постъпването им на работа или от датата на влизане в сила на Спогодбата, да изберат за тях да се прилага законодателството на тази Договаряща страна.

В чл. 10 от Спогодбата е предвидена възможност, при общо искане на наетото лице и неговия работодател или при искане на самостоятелно заетото лице, компетентните органи или институции на двете Договарящи страни, по силата на взаимно съгласие, да направят изключение от разпоредбите на членове 6 до 9 от Спогодбата.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Административното споразумение въвежда процедурните правила за прилагане на Спогодбата.

Съгласно чл. 3, ал. 1 от Споразумението, когато законодателството на Договаряща страна е приложимо в съответствие с която и да е от разпоредбите на чл. 6, (с изключение на ал. 1), чл. 7, чл. 8, ал. 3 на чл. 9 и чл. 10 от Спогодбата, институцията на тази Договаряща страна издава при поискване удостоверение BG/TN 1 (TN/BG 1), в което се посочва, че наетото или самостоятелно зетото лице, в зависимост от случая, остава подчинено на това законодателство. Това удостоверение е доказателство, че тези лица са освободени от осигурителните задължения на другата Договаряща страна в степента, предвидена в материалния обхват на Спогодбата.

За целите на прилагане на ал. 2 и 3 на чл. 6 от Спогодбата, удостоверение BG/TN 1 се издава по искане на наетото лице и/или неговия работодател или самостоятелно зетото лице.

За целите на прилагане на ал. 4 на чл. 6, чл. 7, ал. 2 на чл. 8 и ал. 1 на чл. 9 от Спогодбата относно домашните помощници, удостоверение BG/TN 1 се издава по искане на наетото лице и/или неговия работодател.

За целите на прилагане на чл. 10 от Спогодбата в случаите, когато компетентният орган или институция на Договарящата страна, чието законодателство остава приложимо, няма възражения срещу съвместното искане на наетото лице и неговия работодател или самостоятелно зетото лице, същите следва да поискат в писмена форма съгласието на другата Договаряща страна. Институцията на първата Договаряща страна издава удостоверение BG/TN 1, при условие че институцията на другата Договаряща страна предостави писменото си съгласие.

За целите на прилагане на ал. 3 от чл. 9 от Спогодбата, удостоверение BG/TN 1 се издава от институцията на Договарящата страна, чието законодателство е избрано по искане на осигуреното лице, упражняващо правото си на избор на законодателство.

В ал. 6, ал. 7 и ал. 8 от чл. 3 от Споразумението са посочени компетентните органи/институции, които издават удостоверение BG/TN 1.

1. В България: от Национална агенция за приходите;

2. В Тунис:

- за наетите и самостоятелно зетите лица в частния сектор – от Националния социално-осигурителен фонд;
- за държавните служители в публични сектор – от Националния пенсионен и взаимоспомагателен фонд.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Съгласно ал. 7 на чл. 3 от Споразумението следните органи и институции са определени за съгласуване на изключенията на ал. 3, чл. 9 и член 10 от Спогодбата:

1. В България: Национална агенция за приходите;
2. В Тунис: Министерство на социалните грижи (Осигурителна администрация на Тунис).

При прилагане на чл. 10 от Спогодбата на наетото или самостоятелно лице се предоставя допълнително освобождаване по законодателството на Договарящата страна, където същият работи, в съответствие с член 7 от Спогодбата, при условие, че сроковете на допълнително освобождаване не надхвърлят 24 месеца:

1. В България: Национална агенция за приходите;
2. В Тунис: Министерство на социалните грижи (Осигурителна администрация на Тунис).

Институциите, посочени в ал. 6 на Споразумението се снабдяват взаимно с копие на удостоверението.

Административното споразумение влиза в сила **от 1 май 2017 г.** едновременно с влизането в сила на Спогодбата.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Удостоверение за приложимото законодателство BG/TN 1.

**ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ**

(САЛИЯ ДИМИТРОВА)

СПОГОДБА ЗА СОЦИАЛНА СИГУРНОСТ
МЕЖДУ РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И ТУНИЗИЙСКАТА РЕПУБЛИКА
AGREEMENT ON SOCIAL SECURITY
BETWEEN THE REPUBLIC OF BULGARIA AND THE REPUBLIC OF TUNISIA

УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА ПРИЛОЖИМО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО
CERTIFICATE OF COVERAGE

Чл. 6 (с изключение на ал. 1), 7, 8, 9 (3) и 10 от Спогодбата
Чл. 3 от Административното споразумение
Article 6 (with the exception of paragraph 1), 7, 8, 9 (3) and 10 of the Agreement
Article 3 of the Administrative Agreement

1. Осигурено лице/Insured person

Наето лице/Employed person Самостоятелно заето лице/Self-employed person

1.1. Име/Name

1.2. Персонален идентификационен номер/Personal identification number

1.3. Дата на раждане/Date of birth

1.4. Адрес/Address

2. Работодател или самостоятелна заетост в/Employer or self-employment in

България/Bulgaria Тунис/Tunisia

2.1. Наименование/Name.....

2.2. Идентификационен номер/Identification number.....

2.3. Адрес/Address.....

3. Работодател в приемащата държава/Employer in receiving Country

3.1. Наименование/Name.....

3.2. Идентификационен номер/Identification number.....

3.3. Адрес/Address.....

4. Лицето, посочено в точка 1 е подчинено на законодателството на/
The person mentioned in point 1 is subject to the legislation of

България/Bulgaria

Тунис/Tunisia

4.1. за периода/for the period

от/from.....

до/to.....

4.2. в съответствие с член/according to article

6(2) 6(3) 6(4) 7 8(1) 8(2) 9(3) 10

от Спогодбата за социална сигурност между Република България и Тунизийската република /
from the Agreement on social security between the Republic of Bulgaria and the Republic of Tunisia

5. Институтция в България/Institution in Bulgaria

5.1. Наименование/Name.....

5.2. Адрес/Address.....

Дата/Date

Печат/Stamp

Подпис/Signature